

Debreceni Nagyjáság

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:		Főszerkesztő	Felelős szerkesztő	SZERKESZTŐSÉG:	KIADÓHIVATAL:
HELYBEN:		Dr. Gulyás István	Szalánczy József	Debrecen Darabos-u. 19.	Debrecen, Piac-utca 7. sz.
Egy évre.	12 korona	Laptulajdonos: Thaisz Arthur,		Telefon 862.	Telefon 223.
Fél évre	6 korona				
Negyed évre	3 korona				
VIDÉKEN:					
Egy évre.	18 korona				
Fél évre	9 korona				
Negyed évre	4 K 50 f.				

A pokolgépes merénylők nyomában.

A vizsgálat.

Ma reggel hét órakor a robbanás helyén megtartották a helyszíni szemlét, amelyen megjelent Nagy Károly budapesti detektívőnök, továbbá Rostás István rendőrfőkapitány, a városi főmérnök, azután egy nagyváraditűzterisztből és Budapestről érkezett katonatisztból alakult szakértőbizottság. A bizottság tüzetesen megvizsgálta azt a helyet, ahol a robbanás történt. Megállapították, hogy a bomba két irányban sugárszerűen hatott és nem annak a szobának a padlóját szakította át, ahol a pokolgép explodált, hanem a szomszédos szoba padlóját zúzta keresztül és ennek a szobának a falát rombolta le ugyanarra, hogy még a vasra-
verzek is elhajlottak.

Legelső sorban természetesen azt kutatták, hogy mi-féle gyártmány lehet az a pokolgép, amely ezt a rettenetes pusztítást idézte elő. Eddigelé meg bizonyosat nem lehetett megállapítani, mert a bomba oly alapos munkát végzett, hogy nagyon kevés olyan nyom maradt utána, a miből következtetni lehet a gyártmányra.

Valószínűnek tartják, hogy

orosz mintájú pokolgéppel történt a merénylet és ebben bizonyosan lehet állítani, hogy orosz kéz játszik közre a merényletben.

Az a vélemény azonban, amely ezt hangoztatja, a vizsgálatnak mostani kezdő stádiumában csak feltevés lehet, mint ahogy minden egyéb az, ami a tettesekre vonatkozik.

A merényletnek három áldozatát ma délelőtt boncolták fel. Holttestükben találtak apró üvegdarabokat, fadarabokat, kódarabokat, de találtak sörétdarabokat is, a miből arra lehet következtetni, hogy a fölrobbant csomagban ekrazit volt.

Gáti Bálint királyi ügyész

annak a gyanújának adott kifejezést, hogy a merénylet elkövetésében orosz kéz játszott közre és hogy részük van ebben a merényletben a románoknak is. Jaczkovics püspöki vikáriust ugyanis nagyon gyűlölik a románok, — mert ő volt az, aki a pápai bulla alapján birtokba vette azokat a községeket, amelyek ezelőtt a román egyházmegyéhez tartoztak. — Miklóssy István püspök látta, hogy a románok nem jó szemmel nézik működését és több ízben olyan nyilatkozatot tett, hogy még az élete sínes biztonságban.

Amint azt már mára is megírták, a pokolgépet tartalmazó csomagot Csernovicban adták fel. A küldemény érkezése előtt egy levél érkezett ugyancsak Csernovicból, amelyben száz korona volt és ennek a levélnek az írója közölte, hogy nemsokára csomagot fog küldeni, amelyben értékes leopárd-bőr lesz. A rendőri nyomozás ezen az alapon indult el, hogy megállapítsa, ki a merénylet tettese. A levelet férfikéz írta, de ennél többet egyelőre nem lehetett megállapítani.

A debreceni rendőrség táviratban fordult a csernovici rendőrséghez, amely tegnap este részletes jelentést kért. A csernovici rendőrség azt is közölte a debreceni rendőrséggel, hogy

a bűnjelket azonnal küldjék Csernovicba, mert valószínű, hogy annak az alapján a tetteseket hamar kézrekerítik.

Nagy Károly budapesti detektívőnök ma délben detektívjei kíséretében Csernovicba utazott és ott folytatja a nyomozást. Lehetséges, hogy már Csernovicban eredményre fognak jutni. — Valószínű azonban, hogy a merénylet számai visszanyulnak Szatmármegyébe és ebben az esetben a bűnösök elfogása néhány nappal később történhetik csak.

A merénylet elkövetésével egyelőre természetesen személyeket nem lehet gyanúsítani, legfeljebb egyes irányokat. A nyomozás a legnagyobb energiával és legapróbb részletességgel folyik mindenfelé. Legelső sorban a bombaszerkezetéből igyekeznek megállapítani a feladóját. Eddig megállapítottak annyit, hogy a pokolgép négy irányu volt, jobb- és baloldalu, azonkívül alsó és felső. Ez azt jelenti, hogy

ha a csomagot jobboldalán, alul avagy felül bontották volna ki, a robbanás mindenképpen megtörténik.

csupán csak akkor nem következett volna el a katasztrófa, ha a pokolgépet tartalmazó ládát a két keskenyebbik oldalán bontják fel.

A másik fontos bűnjel az a leopárd bőr, amely a csomagban volt és amelyről levelében a föladó azt írja, hogy ajándékba küldi a püspöknek. Erről a leopárdbőrrel megállapították, hogy utánzótt. Rövid vizsgálódás után ugyanis kiderült, hogy ez csak kecskebőr és azt is meg lehetett állapítani, hogy körülbelül három héttel ezelőtt nyuzták le a kecskéről. Ebből már aztán körülbelül teljes biztossággal arra lehet következtetni, hogy

oláhok vannak a dolokban.

A kecskebőr kikészítésének a módja és egyéb körülmények megerősítik azt a föltevést, hogy az oláhok részesei a merényletnek. Erdélyben az oláhok ugyanis ilyen bőrből készült mellényeket és ruhadarabokat viselnek, azonkívül a bőrnek átfestése nagyon primitív és egyszerű ember munkájára vall.

A püspökség rommá lett hivatalos szobáiból ma délelőtt elszállították a püspökséglevéltárát és

nagyon sok fenyegetőző beadványt és levelet találtak,

amelyben az oláhok mindenféle fenyegetéssel illették a püspökséget. A nyomozás ebben az irányban is kiterjeszkedett.

A robbanásnak, mint már közöltük, hét sebesültje van, akik közül Kriskó Elek segédlelkész és Dávid Miklós joghallgató, Csath Sándor dr. ügyvédnek a segédje szenvedték a legveszedelmesebb sérüléseket. Kriskó Eleknek az egész arcát leöntötték lenolajjal és a szemét bekötötték, mert a robbanás teleszórtta piszokkal, porral és mindenféle apró törmelékkel. recze Miklós, Székely Mihályné, Szurós Zsuzsánna, továbbá Gyuró György és Dávid Mihály, akik könnyebben sebesültek meg, túl vannak minden veszedelmen.

A robbanás három áldozatát ma délelőtt boncolták fel a közkórházban. A boncolásnál a hatóság részéről Fülöp vizsgálóbíró jelent meg. Az áldozatok holttesteit rettenetesen össze-vissza vannak szaggatva, mint hogyha husvágógépből kerültek volna ki. Huscaaflok, csontdarabok és szilánkok tömege fekszik a boncoló asztalon és rettenetes látvány, amint az orvosok a felismerhetetlenségig összeronsolt halottak között keresik azokat a jeleket és szilánkokat, amelyekről a bombára lehet következtetni.

A tragédia áldozatait szerdán délelőtt 10 órakor temetik el. A két görög katolikus vallású halottat Miklóssy István püspök fogja beszentelni és valószínű, hogy beszédet is mond. Miklóssy püspök jól van, ma délelőtt meglátogatta a kórházban a sebesülteket és vigasztalta őket. Az egész város lázas érdeklődéssel kíséri az ügy fejleményeit és sehol sem esik másról szó, mint a bombamerényletről. Miklóssy István püspökhöz tömegesen érkeznek a részvétlívratok és üdvözetek.

Kénytelen mindenki meghajolni a HRABÉCZY gyár r.-t. munkájának kifogástalansága előtt.

Báli alkalmakra szükséges ruhaneműeket oda küldjük be és a kivitellel mindenképen meg leszünk elégedve.

HRABÉCZY első debreczeni gőzmosó, vegytisztító és ruhafestő részvénytársaság.

Tisztít, fest, mos és vasal! Fertőtlenített agytolltisztítás!

A pópák izgatása a hajdudorogi püspökség ellen.

A rettenetes dinamitmerénylet elkövetőit, esetleg a főbujtókat nagy energiával keresi a rendőrség és valószínű, hogy mihamar meg is találja a gazembereket. Annál is inkább remélhető ez, mert egész sereg olyan oláh ember és oláh pópa van, aki már hirhedtté tette a nevét annak a vad és fanatikus izgatásnak a révén, amelyet a hajdudorogi püspökség létesítésekor kifejtettek, amikor még azt sem tudhatták, hogy ki lesz az új püspök. A pópák izgatásának legemlékezeteseb eredménye az volt, a mikor Jaczkovics Mihály püspöki vikáriust, akit a bomba darabokra tépett, a múlt év májusában több szatmármegyei oláh községben súlyosan inzultáltak a félrevezetett oláhok. Ez az esemény annak idején nagy feltűnést keltett, de most már nyilvánvaló, hogy a dolgot az illetékes körök nem méltatták kellő figyelemre.

Amikor a kormány elhatározta, hogy a hajdudorogi magyar görög katolikus püspökséget felállítják, Papp Antal munkácsi görög-katolikus püspököt nevezték ki apostoli adminisztrátornak. A püspök Jaczkovics Mihály vikáriust megbízta, hogy látogasson el az új püspökség oláhlakta községeibe. A püspökhelyettes mindjárt az első falvakban nagy ellenségeskedést tapasztalt. Szamosdobon pedig megverték, megdobálták és a községből kikergettek. Ekkor letartóztatták Marosán lelkészt, ki egyike a legveszedelmesebb izgatóknak s ugyancsak elfogták Csordariu Mihály pópát, akitnek abban az időben is pöre volt izgatás miatt. A pópákat Szegedre vitték, ahol börtönbe vetették őket. Azonban már másnap eljárt érdekükben Mihályi Tivadar román képviselő, aki úgy mondotta el a dolgot az igazságügyminiszternek, hogy a tüntetés félreértésből történt. — Szerinte Jaczkovics miseközben érkezett a templomba, ahol az oláh pópa ugyanabban a percben magasra emelte a kezében levő szentségeit. A szolgabíró, aki szintén jelen volt, azt hitte, hogy a pópa tüntetésre, esetleg a püspökhelyettes bántalmazására ad jelét s éppen ezért közbelépett. Ezzel megzavarta a misét, ami a parasztságot ropantul felizgatta s ebből lámadt a súlyos inzultus.

Persze, ez csak fantasztikus mese volt, amelynek alaptalanságát fájdalmasan igazolja a borzalmas dinamitos merénylet.

A tettesek nyomában.

Nemcsak Budapestről, de Máramaroszigetről is érkeztek hatóságú emberek, hogy a nyomozásban részt vegyenek. Dulicskovics Antal háttérrendőrségi detektív is itt van, aki a rutén pör koronatanuja volt és aki nyilván a merényletnek a rutén pörrel

való esetleges összefüggését nyomozza. Az ő környezetéből, de egész hiteles adatok alapján való a következő nagyfontosságú hír:

— A nyomozó hatóságok már is a tettesek nyomán vannak. Egész kétségtelennek látszik, hogy pravoszláv rutén körök követték el a merényletet ott Bukovinában. Még pedig valószínűnek látszik, hogy a merényletben egyházi körökhöz közel álló, legalább is egyházi dolgokban nagyon ismerős emberek vettek részt. Erre kell következtetni abból a levélből, amely a püspöknek a küldeményt előre bejelentette. Ebben a levélben ugyanis a következő mondat van:

... János, Teréz és Mária drága elhunytainkat miséiben említetténi méltóztassék ...

Ezt a kifejezést, hogy említetténi méltóztassék csak egyházi dolgokban igen járta személyek ismerik; a közönséges ember azt mondáná hogy drága halottainkért misét mondani kegyeskedjék, vagy méltóztassék. Ezt a passzust csak orosz papnövendék vagy pap írhatta. Egyébként igen valószínű, hogy egy román, mint a pravoszláv körök benne vannak a merényletben.

Keresik Kovács Annát.

A Miklóssy István püspöknek küldött csomag és levél állítólagos feladója, Kovács Anna azt írja, hogy nagykarolyi származású. Megkérdeztük a nagykarolyi rendőrséget, hogy nem indított-e nyomozást annak megállapítására, hogy ki az az állítólagos Kovács Anna, aki a levelet feladta. Dr. Falussy Alajos, rendőralkapitány telefonon a következőket mondotta nekünk:

— Tegnap este értesültem a merényletről, de nyomozást még ebben a dologban nem indított a nagykarolyi rendőrség, mert hivatalosan erre utasítást nem kapott. A nyilvántartásnak utána néztem és megállapítottam, hogy három Kovács Anna nevű cselédeleány szolgált Nagykarolyban. Összeköttetésbe léptünk a debreceni rendőrséggel és mihelyt a távirati válasz megérkezik, megkezdjük a nyomozást.

A csernoviczi rendőrség tegnap este óta állandóan érintkezésben van a debreceni rendőrséggel és a nyomozást szakadatlanul folytatják. Felvilágosítást nem adnak, csak az osztrák belügyminiszterumnak tesz jelentést eljárása eredményéről.

Jelentés Csernovitzból.

Ma délelőtt két távirat érkezett Csernovitzból a debreceni rendőrséghez. A csernoviczi hatóságok mindkét táviratban bűnjeleket kérnek, főleg a csomag borítékját, amelyen a címzés állott. Az egyik sürgöny beszámol arról is, hogy a csernoviczi postamester emlékezik arra az egyénre, aki a pokolgépes csomagot a hivatalban feladta.

Ma délben egy óraker a

debreceni rendőrség beszélt az osztrák igazságügyminiszteriummal, hogy adja meg a felhatalmazást a fővárosi és a budapesti detektíveknek arra, hogy Csernovitzban nyomozzanak. Ha az engedélyt megkapják, azonnal elutaznak Debrecenből.

A főispán a merénylet hátteréről.

Megkérdeztük Domahidy Elemért, Hajdumegye és Debrecen város főispánját. A következőket mondotta:

— Igazán bámulatos Miklóssy püspök lélekjelenléte és nagy energiája, mellyel el a szerencsétlenséget elviseli. Legközelebbi emberei a legborzalmasabban elpusztultak de ő nem vesztette el párat-

lan lélekjelenlétét. Eppen ez az energia a valódi oka annak, hogy a merénylők őt szemelték ki áldozatukul. A nemzetiségi izgató köröknek éppen Miklóssy püspök energiájától kellett leginkább tartani. A hajdudorogi püspök a legenergikusabb, a legerősebbkezü valamennyi püspök közül, ezért fordultak ellene.

— Valószínűnek tartja, hogy a merénylet összefüggésben van a rutén pörrel?

— Az a nagy szigorúság, a mivel ezt a pört megindították és vitték, megmutatta a pravoszláv köröknek, hogy többé nem ugrálhatnak olyan szabadon, mint eddig. Különbben pedig nem tartom kizártnak, hogy egy románoknak, mint a ruténeknek része volt a merényletben.

A titokzatos kiewi artistanő.

A rendőrség óriási apparátussal nyomozza az irtózatot merénylet elkövetőit. Minden szálba belekapaszkodik, amely a vizsgálatok és kutatások során feloszlik a kegyetlen merénylet gonosztevőit takaró sötét lepelből, amelyt a ravasz kiszámítás, a pokoli vakmerőség borított rájuk.

A rendőrségnek kedd délután tudomására jutott, hogy február tizenkilencedikétől huszadikáig

egy kiewi artista nő tartózkodott Debreczenben.

ahol az Angol Királynőszálloda tizenkilencedik számú szobájában lakott. A lány különös viselkedésével, s alattomosan leelkedő sétéival vonta magára a figyelmet. A szálloda vendégkönyvébe álnevet írt be, de a rendőrségnek sikerült megállapítani, hogy

a titokzatos nő Bogárszki Katalinnak hívják. Huszonnyolc éves. Temesvári születésű. Kiebben artistanő.

Ez a félelmetes orosz város a legvadabb orosz összeesküvők, anarkisták fészke. Alkalmassint egy ilyen anarkista banda tagja a titokzatos kiewi nő, aki négy napot töltött Debreczenben. Ez idő alatt mindennap sétált a kereskedelmi és iparkamara palotája körül, amelyben a püspökségnek a hivatala volt. A negyedik napon lefényképezte magát Kozmann Gusztáv fényképésznél. Ugy látszik, — meg akarta várni, míg elkészülnek a képek, de közbejött

valami. Február huszonkettődikén

eltűnt Debreczenből.

A fényképész, aki szintén gyanusnak találta a nőt, ma közölte a gyanuját a rendőrséggel, amely mindjárt

ötszáz példányban készítette el a titokzatos nő fényképét

és megküldik a külföldi rendőrségeknek. A rendőrség szigorúan figyel a Püspökkladány—csernoviczi vasútvonalon.

A titokzatos kiewi nő az utról írta meg címét Kozmann fényképésznek. Ezt a levelet a fényképész átszolgáltatta a rendőrségnek. Az irás már a felületes áttekintésre is hasonlít ama levél írásához, amelyben Miklóssy István püspöknek a vezetes kegyesadományokat jelezte az álnévű Kovács Anna.

Harangi György debreceni írásszakértő összehasonlította a kiewi artista nő irását a püspöknek írt levéllel és megállapította, hogy

a két irás teljesen hasonló egymáshoz. A betűk vetése ugyanaz

Szerdán a két irást nagytáással és fényképezéssel is össze fogják hasonlítani.

A kecskebőr védjegye.

A leopárdbőrre preparált kecskebőrnek egy darabjában gyári védjegyet találtak. — rendőrség a debreceni szőnyegkereskedők segítségével akarja eldönteni, hogy melyik gyárnak a védjegye rejti a végtelen kecskebőrön.

A két idegen ur.

A Csernoviczi rendőrség szenzációs jelentése.

Éjjel tizenkét óraker szenzációs fordulatot jelentett fővárosi tudósítónk a pokolgépes merénylet ügyében. A csernoviczi rendőrségtől hivatalos távirati jelentés érkezett a budapesti államrendőrséghez. A szenzációs táviratban a következőket közlik:

A rendőrség megállapította, hogy február 19-én, esütörtökön délután az esti gyors vonattal két elegánsan öltözött ur érkezett Csernovitzba. Este nyolc óraker az Imperiaál-szállóban béreltek szobát és ebben töltötték az éjszakát. Feltűnt a személyzetnek, hogy a két gyanus idegen rop

pant óvatossággal bánik egy fekete bőrönddel. A két idegen pénteken éjszaka utazott el az éjszakai vonattal Itz-kany felé.

A rendőrség megállapította, hogy a két idegen pénteken délután megjelent a város első számú postahivatalában és feladtak egy száz koronás pénzes utalványt és egy súlyos csomagot Miklóssy István hajdudorogi görög katolikus püspök címére, Debreczenbe. A csomagon és pénzes utalványon feladónak Kovács Anna volt feltüntetve.

A két idegen szombaton már tul volt a romániai vámhatáron.

A rendőrség megállapította azt is, hogy az Imperiál-szállodában az egyik Mandasecku Silvio jasszi-artistának, a másik Ávrán Tódor jasszi-kereskedőnek írta magát a vendéglönyvbe.

A szállodai személyzet megfigyelése szerint mind a két idegen magas termetű. — Az egyiknek az arca borotvált és ez gyakran szemüveget viselt. A másik szőke és a hajusza angolosan volt lenyírva. Mind a kettő 30—40 évesnek látszik.

Az ügyvédi kamara részvéte.

A debreczeni ügyvédi kamara választmánya kedden délelőtt 8 órakor Márk Endre kamarai elnök, m. kir. udvari tanácsos elnöklésével rendkívüli választmányi ülést tartott, melynek egyetlen tárgya a kamara közbeesülésben álló ügyészeknek, a tragikus véget ért néhai dr. Csath Sándornak elhunytá feletti részvétnyilvánítása volt. Dr. Vásárhelyi Zoltán helyettes titkár tette meg a hivatalos előterjesztést a kamara ügyészenek elhunytáról. A teljes számban megjelent választmányi tagok egyhanguan jelentették ki ezután a kamarai elnök indítványára, hogy a kamara részvéteinek méltónak kell lenni ahhoz a nagy csapáshoz, amelyet dr. Csath Sándor kamarai ügyész, a kiváló kartárs elhunytával az ügyvédi kar testületét érte. — Ehhez képest elhatározta a választmány, hogy a kamarai Szilágyi Imre elnökhelyettes által vezetett küldöttség útján koszorút helyez a ravatalra, részvétiratot intéz a családhoz, külön gyászjelentést ad ki a kamarát ért nagy veszteségről, a temetésen elnöke vezetése alatt testületileg veszen részt s a kar nevében a választmány megbízásából dr. Körösi Kálmán kamarai titkár fog bucsubeszédet tartani. Végül, hogy az elhunyt kartárs és kamarai tisztviselő emléke úgy hozzá, mint a kamarához méltónak meg is örökíttessék, a kamara és a kamarai tagok adományából néhai dr. Csath Sándor nevére örök alapítványt létesít, melynek közelebbi rendelkezését a választmány a legközelebbi választmányi ülésen fogja meghatározni. Az elhunyt ügyvéd irodájának a gondnokául a családnak a kamarához intézett sürgős beadványa folytán a választ-

mány dr. Körösi Kálmán ügyvéd, Csath Sándor egykori főnökét nevezte ki. Az ügyvédi kar részvéteiben az ügyvédjelöltek egyesülete is osztozik, az egyesület külön koszorút helyez a ravatalra s a sírnál az egyesület elnöke, dr. H. Nagy Jenő fog rövid beszédet tartani. Ugy az ügyvédek, mint az ügyvédjelöltek d. e. fél 10 órakor fognak gyülekezni a kamara helyiségeiben, s onnan testületileg vonulnak a méltán sajnált elvesztett derék kartárs végisztességére.

A püspökség gyásza.

A hajdudorogi gör. kath. püspökség a következő gyászjelentést adta ki: A hajdudorogi gör. kath. püspökség mély fájdalomtól megrendülve tudatja, hogy nagyságos és főtisztelendő Jaczkovics Mihály hajdudorogi egyházmegyei püspök-helyettes, nagytisztelendő Slepkovszky János püspöki titkár és dr. Csath Sándor ügyvéd, a hajdudorogi gör. kath. püspökség főügyésze folyó hó 23-án délelőtt tragikusan elhunytak. A megboldogultak hült tetemeit folyó hó 25-én, szerdán délelőtt 10 órakor, a görög katolikus templomban tartandó engesztelő gyászmise után fogjuk a Szent-Anna-utcai kath. sírkertbe örök nyugalomra helyezni. Debreczen, 1914. február hó 23-án. Legyen emlékü örök és nyugalmuk boldog!

A Csath-család gyásza.

A tragikus sorsu Csath Sándor családja a következő gyászjelentésben tudatja a gyászos eseményt: Alulírottak mély fájdalomtól megtört lélekkel tudatjuk a legszeretőbb fiu, testvér és rokon, néhai dr. Csath Sándor, a debreczeni ügyvédi kamara s a hajdudorogi egyházmegye ügyészenek, a róm. kath. egyház-

községi bizottság és iskolaszék tagjának folyó hó 23-án, délelőtt fél 11 órakor, életének 39-ik évében, váratlan szerencsétlenség következtében történt gyászos elhunytát. Elhunyt szerettünk hült tetemei f. hó 25-én, délelőtt 10 órakor fognak a gör. kath. templomban, a róm. kath. egyház szertartása szerint be-szenteltetni s a Szent Anna-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmiseáldozat 26-ikán délelőtt fél 10 órakor fog a róm. kath. templomban az egek urának bemutatni. — Debreczen, 1914 február 23. Emléke legyen áldott! Csath Zsigmond és neje szül. Dangl Lujza szülők. Csath Béla, Csath Kálmán, Csath Margit testvérei. Csath Béláné sógornője. A többi rokonok nevében is.

Az állami reáliskola részvéte.

A debreczeni állami főreáliskola a következő részvét-
táviratot intézte Miklóssy István püspökhöz:

Méltóságos Miklóssy István gör. kath. püspök urnak Helyben.

A debreczeni állami reáliskola tanári kara nevében a legmélyebben átértett részvétnket nyilvánítjuk, azon borzalmassal szerencsétlenség alkalmából, amely a tegnapi napon érte a hajdudorogi gör. kath. magyar egyházmegyét s amely Méltóságodat leghevesebben dolgozó társaitól fosztotta meg. A fájdalmas együttérzés arra indít, hogy a merénylet áldozatainak, akiket mi a magyarság vértanúinak tekintünk, végisztességén tanári karunk küldöttségileg képviseltesse magát.

Méltóságodnak a rettentő csapás elviseléséhez testi és lelki erőt, magasztos hivatásnak további betöltéséhez

pedig rendületlen kitartást kívánva, maradunk

Debreczenben, 1914. febr. 24-én.

Dr. Kardos Albert, igazgató.

Kronstein Béla, tanári kari jegyző.

Beszélgetés Jaczkovics Gyula bíróval.

A pokolgépmerénylet egyik áldozatának, Jaczkovics Mihálynak Nagyváradon is vannak rokonságai. Jaczkovics Gyula nagyváradai törvényszéki bíró unokatestvére a tragikus véget ért helynöknek. Nagyváradai munkatársunk ma délután felkereste a bírót, aki tragikus sorsu rokonáról a következőket mondta:

— Jaczkovics Mihály körülbelül ötvennégy éves volt. Feleségét egész fiatalon elvesztette. Két gyermeke van: Annuska, aki özvegy asszony és másik leánya egy görög katolikus pap felesége. A munkácsi görög katolikus egyházmegye papja volt Jaczkovics Mihály és a magyarság érdekeiért mindig exponálta magát. Később egyik Ungvár melletti faluban papskodott, ahonnan Firesák püspök a görög katolikus papfiukat nevelő intézet igazgatójává nevezte ki Ungvárt. Ilyen minőségben pár év multán a hajdudorogi görög katolikus püspökség helynöke lett. A püspöki állásra komoly jelölt volt, de a római szentszék családi állapotára tekintettel elejtette.

A nagypréposti kinevezés előtt állott most. Állandóan Hajdudorogon lakott és onnan szokott reggelenként bejárni Miklóssy István püspökhöz, akinek exponense volt és aki direkt az ő számára lakosztályának második emeletén két szobát tartott.

— Rokonom végtelen jólelkű magyar fain ember volt.

— Miklóssy püspökkel — folytatta Jaczkovics Gyula — az elmúlt hónapban beszéltem. Akkor kijelentette, hogy aggodalmi vannak, mert úgy látja, nem szívesen nézik a görög katolikus püspökséget a románok.

— **A mai nagy temetésről** a világhírű Pathé-cég legkiválóbb operatőrje fog mozgókép felvételeket eszközölni, melyet egy pár nap mulva mutatnak be az Uranus színházban.

Ábrányi Emil tervei a színházzal.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, febr. 24.

Ifjabb Ábrányi Emil tegnap Debreczenbe érkezett és ma délben bizalmas értekezlet keretében előzetes megbeszéléseket folytatott a tanácsal. Az értekezleten elhangzottak arra vallanak, hogy a színházválság úgy anyagilag, mint művészileg a lehető legjobban fog megoldódni s a színház jövője

Korona Passage.

Telefon 3-28

Kedden — Szerdán, február hó 24—25-én

A közönség parancsára!

15-ödször

Allat az emberben.

Sors tragédia 5 felvonásban. 2000 méteres filmóriás. Mindvégig gyönyörűen színezve. Rendkívül lebilincselő tartalom.

➡ Párisban 500 előadást ért el óriási sikerrel. ➡

A gör. kath. püspökség ellen intézett

Bombamerénylet.

Helyszíni felvételei és a halottak legutóbbi fényképei minden előadásban látható.

Előadások kezdete este pontosan 6, 8 és 10 órakor. **Nem folytatólagos bemenet.** Rendes helyárak. Bérlet-, igazolvány- és trafik-jegyek érvényesek.

Csütörtökön — Pénteken, február hó 26—27-én

Általános közkívánatra!

64.-szer

Uj példány. A nyomorultak. Uj példány.

Hugó Viktor halhatatlan irány regénye 9 felvonásban.

felé nagyszerű perspektíva tárul.

Ábrányi Emil nagyrészen elfogadja a szerződési feltételeket s bármikor kész letenni a kauciót, csupán a fűtési terhek alól való felmentését kéri s azt, hogy a műszaki személyzetre vonatkozó kiadásnak csak a felét kelljen fedeznie. Negyvennégy tagú városi zenekart tervez, melynek költsége körülbelül 80,000 korona. Ebből 50,000 koronát Ábrányi vállal, viszont a szezonn kívüli időben a város tetszése szerint rendelkeznek a zenekarral. Kívánja a tervbe vett kibővítés mielőbbi véghezvitelét s költségek amortizációját a tanács által megállapítandó kamat mellett viseli, amíg a színház az ő igazgatása alatt áll.

Ami a személyzetet illeti, Ábrányi 15—15 elsőrangú tagot és 36 főnyí karszemélyzetet óhajt tartani. A zenés műveket ő maga személyesen vezetné, a színház drámai része atyjának, id. Ábrányi Emilnek a vezetése alatt állana.

Az értekezlet során Ábrányi kijelentéseiből az tűnt ki, hogy el van szánva a legmesszebb menő áldozatokra, s minthogy hosszú évek munkája lesz hivatva újáremteni a színházat arra is el van készülve, hogy az első esztendőben rá fog fizetni vállalkozására. Az anyagi kérdést illetően nincs más célja, minthogy annak idájén a haszon megüsse a mai jövedelem összegét.

ARANY BIKA

mozgószínház

Bejárati József királyi herceg-utca felől.
TELEFON 7—99.

Szerdán Február 25-én

A Nizzai ut titka.

Nagy társadalmi dráma 3 felv.

Lepke ur s a légy
Humoros.

A kis creton nő
Humoros.

Gaumont hirádo
Multheti világesemények.

Tolakodó Péter
Humoros.

Előadások 6, 8 és 10 órakor.
Minden kép után van bemenet.
Rendes helyárak. Kedvezményes jegyek érvényesek.

U jtitkos tanácsos.

Bécs, febr. 24.

A király Radnai Farkas besztercebányai püspököt belső titkos tanácsossá nevezte ki.

Az Augusztia szanatorium utja.

Debrecen, febr. 24.

Ma bontották fel a nagy-erdei Augusztia-szanatóriumhoz építendő ut földmunkálataira beérkezett ajánlatokat összesen háromat.

A legolcsóbb ajánlatot Lindenfeld József tette, 85 fillér egységárral. Utána következik Rosenfeld Jakab és Jenő alternatív ajánlata 98, illetve 95 fillér egységárral. A Reichmann-féle kőbánya vállalat 1 korona 18 fillér egységárral tett ajánlatot.

Az ajánlatokat kiadták a mérnöki hivatalnak átszámítás és felülvizsgálás végett.

A rutén pör.

Máramarossziget, febr. 24.

A rutén-pörben Illés dr. főügyész tegnap megkezdett vádló beszédében Uhaj Jur Mihályt, Popovics Demetert, Andriškó Demetert, Prokop Ciritrilt, Házi Jánost, Szocska Máriát, Szabó Miklóst, Lázár Vaszilyt, Kemény Ivánt, Kemény Andrást, Szimulung Pétert, Paszulyka Aninát vádolta izgatással és lázítással. Ecsételte az izai állapotokat és azt mondta, Iza volt a mozgalom főfészke. Gerovszkiék is Izára mentek és az izaiak Szucsaván külön helyet tartottak fönn. De a fentiek vezették a lipesei mozgalmat is. Fővezetőjük Szabó Miklós volt, akire rábizonyult, hogy anyagi haszonért csinálta a propagandát, különben be is ismerte a vizsgálóbíró előtt bűneit.

A főügyész felsorolta ezután a terhelő tanukat és ecsetelte az izai izgatott közhangulatot melyet figyelembe veendőnek mond a vádlottak cselekményeinek megítélésénél. Ma folytatta az egyes vádlottakra vonatkozó vádpontok előadását és az összes vádlottakra vonatkozó tény-körülmények megállapítása után áttért a bizonyítékok részletes előadására.

Illés főügyész öt vádlottal izgatással, a többi izgatással és lázítással. Vorobcsukot ezeken kívül megvesztegetéssel is vádolja.

A főügyész után a védők mondták el beszédüket. Itélet holnaputánra várható.

Teológus sztrájk

készül a kollégiumban

Debrecen, febr. 24.

Mint ismeretes, Kiss Ferenc, a debreceni főiskola teológiai fakultásának kiváló tanára, szombaton tartott székfoglaló értekezésében erős szavakkal emlékezett meg a teologus ifjúságról általában.

A debreceni teológusok sértve érzik magukat Kiss Ferenc beszéde miatt. Ma a Fűvészkertben gyűlést tartottak, melyen kimondták,

hogy hamegfelelő elégtételt nem kapnak, Kiss Ferenc előadásait nem fogják látogatni. Az erre vonatkozó ívet hír szerint hat kivételével az egész teológus ifjúság aláírta.

Értesülésünk szerint az ifjúság azért gyűlésezett a fűvészkertben, mert a kollégiumban tervezett nagygyűlésüket a dékán nem engedélyezte, sőt a gyűlési meghívót, melyet látalmazás céljából átnyújtottak, szétépte.

Tisza és a munkapárt a debreczeni merényletről.

Budapest, febr. 24.

A nemzeti munkapárt klubjában ma este népes értekezlet volt, melyen a kabinet összes tagjai megjelentek s igen élénken tárgyalták a debreczeni merénylet ügyét. Általános volt az a felfogás, hogy a merénylet csak olyanok követhették el, akiknek érdekükben áll a magyarság és a románság közti viszony megzavarása. Eppen ezért csak ezeknek az elemeknek a malmára hajtják a vizet azok, akik az ügyből tulzó következtetést vonnak le.

Hidegvérrel kell szemlélni az eseményeket — mondta Tisza — s amíg a vizsgálat eredményt nem mutat fel, fel kell függeszteni minden előleges ítélkezést.

A jog és pénzügyi bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

A város jog- és pénzügyi bizottsága kedden délután dr. Vargha Elemér tanácsnok elnököletével ülést tartott. Jelen voltak Szikszói Szabó László tb. főügyész, Borsos József h. főmérnök, Vásáry István dr. előadó, Freund Jenő dr., Jánosi Zoltán, Tüdős János dr., Kernhoffer József, ifj. Schvarcz Vilmos, és Csapó László főpénztárnok.

Kassa város feliratilag kéri a beszállásolási törvény oly irányban való módosítását, hogy a ténitési díjak felemelésével gazdaságosabb legyen a laktanyaépítés. A jog- és pénzügyi bizottság javasolja, hogy a közgyűlés Kassa feliratát hasonló szellemű felirattal támogassa.

Győr vármegyének a világbéke mozgalomhoz való csatlakozást kérő átiratát örömmel teszi magáévá és pártolja a bizottság s javasolja, hogy ötven koronával lépjen be a világbéke szövetségbe alapító tagként.

A köztisztasági és fuvarozási vállalat a nyugdíjalapból engedélyezett 58380 korona beruházási kölcsönét 25 év alatt akarja visszafizetni, öt százalékos kamattal. A bizottság javasolja az ajánlat elfogadását.

A tárgysorozatra kitűzött szabályrendelet tervezetét a főkapitány elfoglaltsága miatt levették a napirendről.

SZÍNHÁZ.

Debrecen, 1914. február 23.

Szerkesztő Ur. Bohózat 3 felvonásban. Irta Tristan Bernard. Fordította Heltai Jenő. Szerencsétlen napja volt

ma a színháznak. A Szerkesztő Ur-nak nevezett Tristan-Heltai bohózat semmiképpen sem sikerült. A darab tárgya Plautus óta számtalanszor megismétlődött már novellában, színpadon: új, a helyzetnek, a kornak megfelelő ötleteket vártunk volna, de ezek helyett nagyon közönséges, a piros színlaphoz illő izléstelenséget kaptunk. A Bejun-né alakja színpadi lehetetlenség. Igazán szántuk szegény Halassy Mariskát, aki a nem neki való szerepért is ugyan, de látszott rajta, hogy minden lehető megtett maga is restelli a «kikapós», szóval nem eléggé jellemezhető menyecske viselt dolgait.

Csak egy kedves alakja van a vastag komédiának: Madelaine, a bárókisasszony, akinek alakját Bányai Irén igen szépen kreálta.

A két alakú hírlapíró szerepét Nagy Sándor, Bejum, nyomdászét Madas, a báróét Kassay, Flache segédszerkesztőét Rónai, aaz őrnagyét Fehér Gyula, a La Chevillette-ét Szalay jobb ügyhöz méltó buzgósággal igyekeztek megmenteni az estét, ami azonban nem sikerült, mert a közönség (dícséretére legyen mondva — a közönséges, lapos trágárságokat igen hűvösen fogadta, az egész előadás alatt egy pár karzati röhejen kívül egy taps, egy tetszésnyilvánítás nem hangzott el.

Párisba, de ott is csak le-bujokba való darab a Szerkesztő Ur, vissza kell adni a szerzőjének.

(sn.)

A színházi iroda jelentései.

Perczel Sári vendéjátékai. Rendkívül érdekes vendégszereplés lesz a legközelebbi vasárnap és azt követő napokon a debreczeni színházban. Az igazgatóságnak sikerült megnyernie több napi vendégszereplésre Perczel Sarit, a budapesti Királyszínháznak művésznőjét. A művésznő, akit Beöthy, mikor a debreceni színházzal tárgyalni kezdett, első soubrette primadonnának szánt ide, vasárnap este kezdi meg vendéjátékát és pedig a Leányvásárban, — Martos-Huszka és Jakobi kitűnő, világhírű operettjében. Hétfőn Tökéletes asszony címszerepét és azután Eva címszerepét játssza a művésznő. A vendégszereplés rendes helyárak mellett, bérletben lesz megtartva. A vasárnap, kisbérletes előadásra földszinti és elsőemeleti páholyok is kaphatók, minden elővételi díj nélkül, már csütörtök reggeltől kezdődőleg a rendes helyárak mellett.

Gyurkovics leányok. (Ifjúsági előadás.) Ma, szerdán,

délután Herczegh Ferencz kitűnő, 4 felvonásos vígjátéka kerül színre a szokott rendkívül mérsékelt, ifjúsági (70, 30 és 20 filléres) helyárrakkal. Az előadás kezdete délután 3 órakor.

Szerkesztő ur. Tristan Bernard kitűnő bohózata, a Szerkesztő ur ma B) bérletes előadásban kerül színre.

Cigányprimás. Hosszabb pihenés után, csütörtökön újból színre kerül Kálmán Imre kitűnő operettje, a Cigányprimás és pedig C) bérletben.

APOLLO

Ma utoljára

Betty Nansen

Hirneves dán művész nő felléptével

Az utolsó akadály

Egy huszártiszt regénye 4 felvonásban.

Mától kezdve! Mindennap Kizárólagos joggal.

A görög katolikus püspök elleni merénylet minden részletével. — A szerencsétlenség áldozatainak temetése.

Helyszini felvétel.

Rendes helyárrak.

Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor. 5 órakor félhelyárrak. Trafik és kedvezményes jegyek érvényesek.

HIREK.

— **Bőjti istentisztelet.** Az ágost. hitv. ev. templomban szerdán délután 3 órakor bőjti istentisztelet lesz, melyen Szklenár Pál nyiregyházi segédlelkész tart írásmagyarázatot.

— **Elmaradt a Szabad Iskolai előadás.** A ma, szerda estére hirdetett kémia előadás, amelyet Grabovszky Kamill helyett Hatos Géza, kir. segédvegyész tartott volna meg, elmarad. A Szabad Iskola előadásai termét u. i. a Kereskedelmi és Iparkamara foglalta le ez alkalomra, amely megrongált ülésterme helyett az Ipartestület disztermében tartja meg e havi rendes közgyűlését.

— **A gör. kath. püspökség ellen intézett bombamerénylet helyszini felvételei és a halottak fényképei** — kizárólagos joggal — csak az Uranus színházban látható a mai fényes műsor keretében.

— **A Jótékony Nőegylet megismétli a fényes műsoru előadását.** Csütörtökön 4 órai kezdettel a Bika-moziban ismét alkalma lesz a n. é. közönségnek gyönyörködnie városunk kiváló dílettánsáiban. Az elragadtatással emlegetett előadást nagyban fogja emelni a szép színpad és a színes reflektorok. Jegyek 2 és 1 koronás ülőhelyek Békés Lajos ur férfi divat üzletében kaphatók. Kéri továbbá a rendezőség, hogy az előjegyzett helyeket szerdán d. u. 5 óráig sziveskedjenek kikiváltan, mert ezentul nem tarthatók vissza. Fráter Erzsébet, elnök.

— **A Polgári Asztaltársaság sorsjátéka.** A szegény gyermekek felruházására alakult Polgári Asztaltársaság f. hó 28-án, szombaton este a Dréherben tartja meg kedélyes összejövetel keretében a lotó-jövedéki igazgatóság által részére engedélyezett tárgysorsjáték húzását, melyen való részvételre már előre is felhívjuk a t. közönség figyelmét. Külön meghívók ez alkalommal nem küldetnek szét, bárkit is szívesen lát a Társaság.

— **Frölich Jánost,** a Kinóriport szerkesztőjét személyesen szerződtette az Apollo a debreceni szerencsétlenség felvételére. Aki a merénylet minden részletét felvéve, bo-

szorkányos gyorsasággal, — habár óriási költségek árán is — éjjelt nappallá téve, lehetővé tette, hogy azt kizárólagos joggal az Apollo az egész országban legelőször, már szerdától kezdve minden nap bemutathassa.

— **A régen kereset t Bugyi Sándor En meg a lu** második kiadásban megjelent és 2 kor. 50 fillérért illusztrálva minden könyvkereskedésben és trafikban kapható.

— **Állat az emberben.** Tegnap este is, mint az első bemutatónapján, zsúfolt nézőtér előtt került bemutatásra ez a nagy szabású művész-felvétel az Uranusban. Ez az irány regény, mely egy emberi szörnyeteg minden bűnét elibünk tárja, sohasem marad hatás nélkül. A film-dráma 5 felvonáson keresztül, fokozva az izgalmakat, leköti a lényünket, át érezzük mindazt, amit az író elérni akart. A nagyszabású műfilm ma kerül utoljára bemutatásra a Pathé Ujság és a görög kath. püspökség ellen intézett bombamerénylet helyszini felvételeivel és a halottak fényképeivel egy előadásban. Előadások kezdete 6, 8 és 10 órakor.

— **Beilis.** Van-e, aki e nevet nem ismeri? A kievi vérvád szomorú hőse ő, a ki több mint két évig van vizsgálati fogságban ártatlanul, a legrettenetesebb váddal, a vérváddal vádolva. A nagy orosz szövegség minden követ megmozgatott, hogy rábizonyítsa e rettenetes vádat, de akadt köztük egy becsületes hivatalnok, Krasschovszky rendőrkapitány, aki meg volt győződve Beilis ártatlanságáról és védőjeként szegődött. De megmozdult Beilis érdekében a világ összes zsidó papsága is, hogy bebizonyítsák, hogy e képtelen vád nem létezik. Tudva azt, hogy mi vár az összes oroszországi zsidókra, ha Beilist elítélik, a nemrég lefolytatott vég tárgyaláson az esküdtszék Beilist felmentette, ki egészen megöregedve hagyta el a fogházat és kivándorolt egész családjával együtt Oroszországból, de mielőtt kivándorolt volna, egy filmgyár megcsinálta az egész vérvádnak a kinema rekonstrukcióját, a melynek szerepeit Beilis és családja, valamint a lemondott Krasschovszky rendőrkapitány személyesen játsszák. Nem egy fantasztikus drámát hanem egy szerencsétlen és agyonzaklatott embernek az

élettörténetét örökítették meg mely hűen visszatükrözi az egész képtelen vérvádat, úgy ahogy ezt a nagy oroszok mesterségesen előkészítették. A gyilkos nem Beilis, hanem Cseberják Vera, akit a vád a pör folyamán koronatanuként hallgatott ki. E világszenzációs filmkolosszus, melyet óriási érdeklődés mellett mutat be a budapesti Mozgókép Otthon, egyidejűleg Budapesttel, megelőzve minden vidéki várost, itt Debreczenben az Arany Bika Mozgó mutatja be csütörtöktől vasárnapig kizárólagos bemutatási joggal a gazdag kíséző műsor keretében. Jegyek már a mai naptól kezdve egész nap válthatók a pénztárnál.

Betty Nansen, a hirneves dán művész nő felléptével ma utoljára látható Az utolsó akadály «Nordisk» felvétel és a kitűnő kíséző műsor az Apollóban.

— **A nizzai ut titka.** Rendkívüli érdekfeszítő társadalmi dráma 3 felvonásban, már hétfő óta tartja izgalomban a közönséget. Ma, szerdán kerül utoljára bemutatásra a csodás humoros kíséző műsor keretében. Előadások 6, 8 és 10 órakor. Folytonos bemenet. Rendes helyárrak. — Kedvezményes jegyek érvényesek.

Nagyvásár levélpapirokban.

Családi levélpapír kosárfonatu dobozokban 3 korona.

Minden színben, azonkívül izléses levélpapír különlegességek a legnagyobb választékban.

Czélszerű ajándéktárgyak, disznaptárak, emlékkönyvek, festődobozok, író-mappák, irattáskák.

Ezen a héten olcsó, előnyös árban árusíthatnak

Thaisz Arthur papírnemű és képerkedésében

☑ a Bika-szálloda mellett. ☑

KONCZ Fest és Tisztít

mindennemű ruhát kifogástalanul. Gallérok és kézelők mosása és vasalása pontosan eszközöltetik.

TELEFON 701.

TELEFON 701

Debrecen, Arany János-u. 10. sz.

Fiókküzetek: Batthyány-u 2. szám. Csapó-utca 17. szám

— **A görög katolikus püspökség elleni merénylet és a szerencsétlenség áldozatainak temetése mártól kezdve, mindennap látható az Apollóban.**

x **Református főgimnázium** és Debrecen egyéb új épületeiről huszonöt különféle új felvétele, színes képes lap legszébb kivitelben. Thaisz A. papirkereskedésében, a «Bika»-szálloda mellett kaphatók.

— **Uj gyógyszerár.** A legtöbb engedélyezett új gyógyszerárak közül ma a modern felszerelésű Bocskai-gyógyszertár nyílt meg a Czegléd-utca 22. számú házban. A gyógyszerárban Tüdös Kálmán dr. tisztí főorvos, dr. Vargha Emil kerületi tisztiorvos és Budaházy Jenő rendőrfogalmazóból álló bizottság ma tartotta meg a hivatalos vizsgálatot, a melynek során mindent rendben találtak s így a főorvos az engedélyt az új gyógyszerár tulajdonosának, Szendrei Bélának kiadta.

— **Megjött a tavasz!!!** Serpentin és confetti legolcsóbb áron Thaisznál kapható.

— **Lampionok** már kaphatók Thaisz A. papirnemű áruházában, Debreczen, Bika-szálloda mellett.

x **Legújabb «Pantograph» rajz nagyítók** kaphatók Thaisz Arthur papirkereskedésében.

x **«Festőművészek»** Musini olajfestékek kaphatók Thaisz Arthur papirkereskedésében.

x **Banketteken,** tarsasvacsorákon, családi estélyeken csak **Török pezsgőt** isznak.

— **Igyunk! MÁRIAVÖLGYI természetes ásványvizet! Legolcsóbb és legjobb.**

— **Költözőknek** figyelmébe. Az összes modern falí képek kiárusítatnak Thaisz Arthur-nál, Bika-szálloda mellett.

REGENY

A szeretet és gyűlölet.

Idejébe került de az volt lassan tevő meg utját, mint a szu, a műhelyi beszélgetésekben az egyhangu munka mai ülések alatt.

A kőfejtők, mert Cudegné csak ezek anyagi érdekeivel látszott törődni, utoljára még valami szabaddóművességet is alkottak, mely rendszeres hadjáratot tartott bizonyos közeli cél elérésére.

Ez a cél az volt, hogy többséget szerezzenek a tanácsban a szubventió visszautasítására, bármely törvényes formában jelentkezzenek is. A püspökség meg fogja érteni a község akaratát, vissza fogja hívni a plebánost, s a templom el lesz hagyatva. Akkor át fogják alakítani közös műhelyléc, ahol a kőveket fűrészelnek. Nyáron kitűnő hűvös volna; télen egy néhány frankos kályha mellett ké-

nyelmesen dolgoznának, mint polgárok!

Ez a terv annál veszedelmesebb volt, mert a tanács tizenkét tagja közül öt kőfejtő volt, akik eleinte tréfára vették a dolgot, de most egész erővel küzdöttek. Elég volt tehát a földmivesek két szavazatát megnyerni, hogy a pokolba küldjék a klerikálisokat!...

Két szavazat!... És megsza-

badulnak!... Mert az új püspök, aki röviden bánt papjaival és a körülmények komolyságától parancsolt erélyel kormányozta az egyházmegyét, csak oly plebániáknak adott plebánosokat, ahol haszonnal működhetek. És a többé-kevésbé egyenes, akármilyen kicsi szubventió megszavazását, — vagy elvetését — még ha az állam megsemmisítette is — a község érzületének lényeges ismertető jele gyanánt tekintette.

(Folyt. köv.)

NYILTÉR.*

Miután Pecze Miklósné Hatvan-u. 71. sz. alatti üzletét átvettem, fölkérem t. hitelezőit, hogy nálam 3 napon belül jelentkezzenek, mert tovább nem vállalok felelősséget.

Landau Vilmos
Hatvan-u. 71.

vagy
Amsel Márton
fűszerkereskedőnél
Csokonai-u. 48.

Gáll Vilmos debreczeni kir. járásbírósi végrehajtó irodájából.

3119/1913. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Dr. Varga Kálmán debreczeni ügyvéd által képviselt Szedlák és Vámos végrehajtónak végrehajtást szenvedő elleni 200 kor. tőke, ennek 1913. év augusztus hó 24. napjától járó 6% kamata és eddig összesen 89 K 76 f. perkölttség erejéig a debreczeni kir. járásbírósi 1913. V. 5540. sz. kiküldő végzése folytán a végrehajtást szenvedőnél 1913. évi szept. hó 19-én bírósággal felülfoglalt és 1160 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak, — a felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek — Debreczenben, Kossuth-utca 26. szám alatt leendő megtartására **1914. évi február hó 26. napjának 10 óráját** tűzöm ki, amikor a foglalás alatt levő butorok és egyéb ingóságok a fizetett összeg betudásával a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron átul is el fognak adatni.

Debreczen, 1914. február hó 10-én.

Gáll Vilmos,
kir. bírósági végrehajtó

Debreczen legnagyobb, pazarfényű és kényelemmel berendezett mozgó-színháza

Az

URÁNIA

(EGYHÁZTÉR)

néhány nap mulva

megnyilik.

850 ülőhely.

Büffé, dohányzó, váróterem.

TELEFON 12-51. SZÁM.

Legjobb hashajtó

az
Eulaxans tableta

Kapható a készítőnél

Dr. Sztankay Ába
„Nádor” gyógyszerárában
Szent-Anna-utca, Attila-tér.

Modern és izléeses

szobafestés, tapétázás és mázózó munkálatokat készít mérsékelt árak mellett

Schuller Sámuel

Simonffy-utca 25.

Telefon 806 Telefon 806

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy a helyi piacon Hunyadi-utca 13. szám alatt a Trigárszky Emil féle házban

Krisch Károly

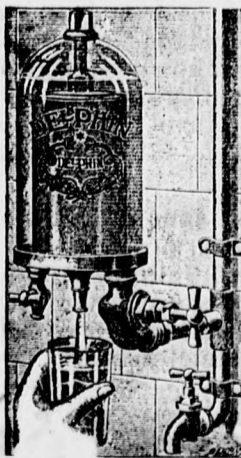
cég alatt cserépkályha nagy raktárt alapítottam.

Raktáron tartom a legkiválóbb minőségű bel és külföldi tűzálló cserépkályhákat, takaréktűzhelyeket, melyeket a legmodernebb fűtő-technikai kiválmaknak megfelelően és a fűtőanyag-takarékossági szempontoknak figyelembevételével állított fel. Elvállalom továbbá a falburkolati munkákat, konyhák, fürdőszobák és üzlethelyiségek részére, ugyszintén a cserépkályhák tisztítását, javítását és átrakását is. Midőn fenti cégem a n. é. közönség figyelmébe ajánlom, kérem szives pártfogását kiváló tisztelettel Krisch Károly.

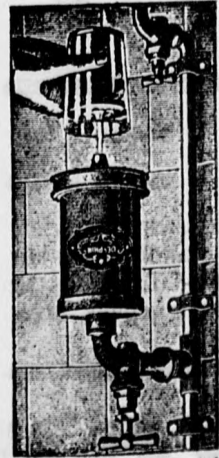

Egészséges tiszta ivóvizet
biztosít közvetlen a vízvezetékéből a

Delfin ivóviz szűrő

Szűrőképesség 40 lit. óránként.
Ára 35— korona.

Szűrőképesség 15 liter óránként.
Ára 18 kor.

♦♦♦♦♦ járvány bacillusok megbízható kiselejtezésére. ♦♦♦♦♦

Kaphatók: Automata kályha raktár, Kaszanyitzky Endre, Mentze Henrik, Tóth Gyula és „Kossuth” gyógyszerárban.

Ezüst éremmel és oklevéllel

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönség nagy becsü tudomására hozni hogy helyben a Szentanna 6 számú házban fogtechnikai műhelyt nyitottam, hol készítek a modern fogtechnikába vágó minden munkát, a legegyszerűbbtől a legművésziesebb kivitelig, egyes fogakat, fog-sorokat kaucsug és aranyba foglalva, arany koronákat, csapfogakat stb. Régi vagy használhatatlan eltörött fog-sorokat használhatóvá átalakítok, főtörékvésem, hogy a nagyérdemű közönség minden igényeit pontosan és lelkiismeretesen kielégíthessem. Nagybecsü pártfogásért esedezve vagyok kiváló tisztelettel.

Valuka Antal vizsgázott fogtechnikus.

= Kitüntetve. =

Az összes raktáron levő szövet, cybelin és bachet GYERMEK-RUHÁK,

valamint reform és empir, női és gyermek kötények minden elfogadható áron elárussítatnak. Ugyanott mindenemű harisnyák gyári árban kaphatók

Dospoly J. utóda

a bőszőrményi harisnyagyári raktárában.

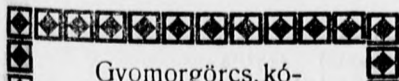

UNIO

tüzifa és áruforgalmi részvénytársaság

keres megvételre 1 ló után való jókarban lévő stráfocsit ugyanott elsőrendű porosz köszén 100 kilogrammként házhoz szállítva kapható 4.40 fillérért. — 100 kiló 5 fele aprított fa 2.60 fillér

Sesztina-utca 4, Kis állomással szemben.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában GYOMORBETEGSÉGEKNÉL LEGKITÜNÖBB HÁZISZER A

Hollandi Gyomor-cseppek.

Egy üveg ára 40 fillér.

KAPHATÓ

Mihalovits Jenő

gyógyszertárban Debreczenben.

JÓ SZÁRAZ TŰZIFA

apritva, öl és waggonszámra legelőnyösebben szereshető be

Herkules tüzfiatelepen

Ferencz József-ut 10. sz.

Fűrészelt dorongfa 100 klgram K 2.20. Fuvaros a tüzfiatelepen kapható.

TELEFON: 10-50.

HUNGÁRIA

Általános Biztosító Részvénytársaság — Központi székhely: Budapest, VII., Károly-körut 3.

Részvénytőke 6 millió korona. Biztonsági alapok 1913. év végével közel 22 millió korona.

Debreczeni vezérügynökség: Piac u. 38. Telefon 816.

Kartelen kívül

előnyös díjak és feltételek mellett köt:

Élet, tűz, baleset. Szavatosság, betöréses lopás elleni, üveg jég és állatbiztosításokat.

Vezérképviselő: Geréby Pál.

Ügynököket és üzletszerzőket Hajdu és Szabolcs vármegyékben előnyös feltételek mellett alkalmazunk.

Debreczeni Butorkészítő Asztalosok Szövetkezetének

BUTORRAKTÁRA

DEERECZEN Piac-u. 26-28.

Az új városi bérház fényesen berendezett szuteréuhelyiségeiben.

Minden izlésnek megfelelő butorok! SZOLID ÁRAK!

Kedvező fizetési feltételek Telefon 968. sz.

ÓH JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség

és elnyálkásodás ellen elismert gyors és biztos hatásuak Egger mell-pasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Kapható gyógyszertárakban és drogériákban.

Gyár és főszékhelyi hely:

Egger A. Fia

cs. és kir. udvari szállító BÉCS.

ÉLJEN!

EGGER-mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

KAPHATÓ DEBRECZENBEN: Bárány Sándor, Batáry Imre, Koczián Dezső, L. Kováts Nándor, Kubek Sándor, Mihalovits Jenő, Reichard Sándor, Sághy Ferencz, Dr. Szelényi Árpád és Sz. Tóth Béla és dr. Sztankay Ába gyógyszerész uraknál, valamint Jóna és Jóna urak és Központi drogériában.

ZIMMER FERENCZ
CS ÉS KIR. UD. SZÁLLÍTÓ
BUDAPEST

TELEFON
61-24

halnagykereskedése, Központi vásárcsarnok. Alapított 1820-ban. Sürgőnycim: ZIMMER halászmester. A Balaton Halászati Rt. kizárólagos képviselője. — Fiókület: V. József-tér 13. Telefon szám: 138-19.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan, a legolcsóbb napi áron teljesítetnek.

UNGHVÁRY JÓZSEF

SZŐLŐTELEPEN ÉS GYÜMÖLCSFA-ISKOLÁJÁN

CZEGLÉD (PESTMEGYE)

Nagyobb mennyiségű

nemes gyümölcsfa-

csemete, boggyógyümölcsök, vadoncok, Kerti sövények, sima és gyökeres szőlővesszők stb. kaphatók.

Tessék kimerítő árjegyzéket kérni!

MEGNYILT az Általános Divat Áruház

Piacz-utca 75., a Linóleum és Szőnyegáruházzal szemben.

Kedvező készpénz vétel folytán, kizárólag szép és finom uri, női és gyermek divatcikkek lesznek.

meglepően olcsón árusítva

Csakis jó árnk! Szolid szabott árban!

A legjobb kiszolgálásról előre is biztosítom és szíves pártfogását kérem. Tisztelettel ROSE DEZSŐ üzletvezető.

Kovács Gyula és Társa

női divat és fejtöltő áruházát megnyitott Piac utca 53. megvettem és ezen áruház mellett. Hungária kavaház mellett.

Az alantti cikkek a következő árakban kaphatók:

Delin Blous	1.- K. fejtöltő	Tibersin kabát legújabb 15 K fejtöltő
Pongyolák	2.90	Szinházi kabát 9 kor-tól fejtöltő
Nőruha aji	2.-	Hosszu piúsch Bunda 30 K fejtöltő
Lüszter kabát	4.50	Városi Bunda
Leány fejtöltő	3.-	Remek gyermek kabát 1.50 fejtöltő
női fejtöltő hosszu	5.-	Bátsony és Piúsch kababok
" fejtöltő hosszu	5.-	"
Selyem Blous	3.-	"
"	3.-	"

Divatos női és leánykapok 1 koronától.

Kalaptormák és Diszek Angol kelmek Selymek, Bártsonyok, Delinek Creponok. Ezen hirdetésemre a n. é. közönség figyelmét felhívom. Tisztelettel: Id. Molnár Lukács főközlője.

AZ APRÓHIRDETÉSEK KÖZÖT MIN-
DÉN SZÓ 5 FILLÉR, VASTAGABB
BETŰVELSZEDET SZÓ 10 FILLÉR

APRÓ HIRDETÉSEK

FELVILÁGOSÍTÁST LEVELEBEN
TÁJÉKOZTATÁSOKRA INGYEN ADUNK
CSAK A VÁLASZRA SZÜKSÉGES BÉREZÉST

KÜLÖNFÉLÉK

Míg a készlet tart,
az új „Béka áruház”-ban
Piac- és Hatvan-u. sarkán,
legújabb facouis selyem
bluzok 10 K. Szövet etamin
és batizt bluzok 5 K. 1 vég
angol vászon, finom szálú
11 K. 1 kész rumburgi le-
pedő varrás nélkül 2-40 K.
Szövet maradékok 140 cm.
széles 3 K. Férfi ingek és
fehérneműek remek választékban.
Fiu és lánykaruhák
remek választékban. Cse-
kely bevásárlásnál sok
pénzt takaríthat meg a
Béka áruházban. 226

Kézimunka üzletben
fártas kisasszony azonnal
jelvétetik Dénes piac-ut
58. sz.

Házmasternek
gyermektelen házaspárt al-
kalmazok. Asszonyok la-
kástakarítást kell végeznie.
Jelentkezni d. e. 11-12-

Szobafestő
tanulók fizetés mellett fel-
vétetnek Schuller Sámuel
Simonffy-utca 25. Tele-
fon 806. 331

Valódi

édes, nemes szegedi
paprikakülönlegességek
óriási raktára Lindenfeld
J. Jenő fűszer-, gyarmat-
áru nagykereskedésében,
pénzügyi palota Telefon 79.

Senki

ne mulassa el és győződ-
jön meg, hogy 202

Takács Vincze

fényképész, a nagytem-
plom mellett 12 drb leve-
lező-lap nagytással együtt
csak 6 korona.

Senki ne mulassa el !!

Konyha és előszoba BUTOROK

készen és jutányos ár-
ban beszerezhetők
WEISZ FERENCZ asztalosnál,
József kir. herceg-u. 7.
Telefon 1090. 236

A legjobb gazdasági és tojó tyukok. Zebrajelzésű Plymouth fajbaromfi

tojások kaphatók Fa-
lusy Lászlónál Debre-
czen, Piac-utca 7. sz.,
papírüzlet. A bécsi kiál-
lításán kitüntetés nyert
törzsektől.
12 drb 6 korona.

Írógépen

bárki megtanulhat szak-
szerűen 10 koronaért.
Rákóczy-u. 28. sz.

Tanuló
vizvezetési szereléshez jó
családból tisztességes ér-
telmes fiu azonnal felvé-
tetik. Csapó 31.

Elegáns

angol kosztümök és bár
milyen estélyi és alkalmi
ruhák pontosan és jutá-
nyos ár mellett készülnek

Moskovitznál

Széchenyi-u. 24. Priszé-
rozás, Guvlórozás díjtalan

ÓRÁK

mindennemű javítása ugy-
szintén zsebórák, ébresztő
órák, éjjel világító szám-
lapok, fali, inga és konyha
órák. 14 kar. arany és
ezüst függők. Női és férfi
eredeti amerikai duble
láncok, jutányos árban
beszerezhetők

Belényesy Sándor

órák és ékszerkereskedőnél
Hatvan-utca 17.
Török arany és ezüst
bevéltás.

Több

fűszerüzleti berendezések
és Wertheim szekrények
eladók Értekezhetni Lin-
denfeld J. Jenő fűszernagy-
kereskedőnél.

Ha valaki

olcsón akar
vásárolni, menjen 218

Varga és Balogh
hentes és mészárosokhoz
Városi bérház 8. szám alá.
Mindig

friss marha, gyenge borju
és sertés hus, valamint hajú
zsirnak való kapható.

Házberemelés miatt

üzletemből kiköltözöm és
így a raktáron lévő üveg
és porcellán árukat olcsó
árban árusítom. GLÜCK
GYULA Piac-u. 6. Olcsó
képkeretezések.

Figyelem!

Hatvan-u. 4. sz. alatt 8 év
óta fennálló műhelyem
ajánlom a m. t. háztulaj-
donos urak figyelmébe.

Készítik
vizvezetékét,
fürdőcsatornázási
munkákat

A mérnöki hivatal által
előírt szabályok szerint.
Terv és költségvetés díj-
talan. Telefon 1069

Wilheim Ede
ü. v. 216

Írásmunkák

címzések, okiratok szép-
írással, vagy írógépen
egy vagy több példány-
ban, gyorsan és izlése-
sen készíttetnek Rákóc-
y-utca 28.

Takarítónőt
keresek. Tiszta, rendes
külsőjű. Elfoglaltság dél-
után. Cim: Dr. Bihari
Hatvan-u. 2.

Kiadó

2 szoba, konyha azonnal.
Maróthy György-u. 21. sz.

Asztalos segéd

ki szakmája minden ága-
zatát érti, felvétetik az
Uranusban.

Uj katona és pol-
gári szabóüzlet
megnyitott Csapó-utca
72. sz. alatt. Elváltak
magyar, díszmagyar,
katonai egyenruhákat
kocsis libériákat és
egyéni polgári ruhákat
30-50 koronáig. Javi-
tásokat pontosan esz-
közlők Vargányi Antal
katonai és polgári szabó

Ezer áldást jelent

a háznál a „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA”. A kezdő háziasszony-
ból tökéletes háziasszony lesz, viszont a tapasztalt háziasszonyok
bőségesen találják meg ezekben a könyvekben a háztartási tudni-
valók sokaságát.

Páratlanul áll

a könyvpiacra a „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA” elterjedése.
Háromnegyed év alatt **800,000 példány fogyott el**, ezért
joggal állítjuk, hogy a „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA” a

magyar könyvpiacz slágerje.

A tanulás nem szegény, — palotában vagy kunyhóban, méltó-
ságos asszony vagy szakácsnő egyaránt nagy haszonnal forgatja
ezeket a pompás könyveket.

Megbecsülhetlen szolgálatot

tesz a „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA” asszonyok-leánynak egy-
aránt, mert nemcsak sütni-főzni tanul meg ezekből a nélkülözhet-
len könyvekből, hanem a háztartási stb. tudnivalók ezreit sajátítja el.

A jó tanács sohasem késő,

már pedig háziasszonyoknak való jó tanács garmadával van a
„HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA” eddig megjelent 51 kötetében, —
ezért joggal nevezik ezeket a népszerű és nélkülözhetlen könyveket a

háziasszony kincseskamrájának.

A „HAZTARTÁS KÖNYVTÁRÁT” Kürthy Emilné szerkeszti, a
„HAZTARTÁS” című népszerű 20 éves asszonyújság szerkesztője.

Egy-egy kötet ára csak 20 fillér.

Mind az 51 eddig megjelent kötetet **10 korona 20 fillér** bekül-
dése ellenében bérmentve küldi meg:

lapunk kiadóhivatala.

Háztartás Könyvtára

Szerkeszti: Kürthy Emilné. Egy-egy füzet 20 fill.

EDDIG MEGJELENT:

1. Hus- és bőjti levelek.
2. Levesbe való tészták és egyebek.
3. Különléle előételek
4. Tojás ételek.
5. Marha-, borju- és sertés-hus ételek.
6. Szárnyasok és szárnyas vadak.
7. Nyul-, őz- és egyéb vadhusok.
8. Halak elkészítése.
9. Különléle főzelékek.
10. Gyurott és kifőtt tészták.
11. Élesztős tészták és rétesfélék.
12. Torták könyve.
13. Sós és édes mártások.
14. Édeségek és cukorkák.
15. Vegyes sütemények.
16. Különléle italok.
17. Jóízű kenyérsütés.
18. Fagyaltok, kocsonyák, krémek.
19. Gyümölcs-befőzés
20. Zöldség, uborka, stb. eltartása.
21. Gyermekszoba. (Gyermeknevelés.)
22. Szépségápolás.
23. Illatszerek.
24. Az egészség ápolása.
25. Lakás (Jókarbantartás) Takarítás.
26. Az asztal díszei. (Asztalterítés.)
27. Fűtés, világítás.
28. Mérés, pecsételés. Mosószappanok.
29. Háztartási (Házi gyógyszerár.)
30. Hasznos tudnivalók.
31. A bevásárlás művészete.
32. A konyha.
33. Társas étkezések rendezése. (Lakomák, tálalás.)
34. Egyszerű ételsorok. (Ebédek, uzsonák, vacsorák.)
35. Az éléskamara.
36. A pince.
37. A burgonya elkészítése 25 féle módon.
38. Teasütemények.
39. Konyhakert és gyümölcsös.
40. Diszkrét és szakakertészet.
41. A vendéglátás művészete.
42. Hölgyek tanácsadója.
43. A nők sportja.
44. Gyermek higiénia. (Betegségek és azok gyógy.)
45. A fog-, száj- és köröm ápolása.
46. A női test ápolása.
47. Folttisztítók.
48. Hogyan ruházkodjunk.
49. Baromfi betegségek.
50. Baromfi tenyésztés.
51. Felfújtak és pudingok.

A könyvtár
folytatódik.

Egyes kötetek megrendelésénél elegendő a szám feltüntetése
Egy-egy kötet ára 20 fillér.